

**STRATEGIA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH
I ZAPOBIEGAWCZYCH
ORAZ INTERWENCYJNYCH WOBEC UCZNIÓW
ZAGROŻONYCH UZALEŻNIENIEM
I NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM
SZKOLE PODSAWOWEJ IM. C.K.NORWIDA W DĄBRÓWCE**

Podstawa prawna:

- *Konwencja Praw Dziecka.*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r., poz. 124 z późn. Zm.)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. Nr 26, poz. 226).*
- *Zapisy w Programie Wychowawczym Szkoły i Szkolnym Programie Profilaktycznym, Statucie Szkoły.*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 382)*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r., poz. 1356)*
- *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity Dz.U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687)*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572)*
- *Priorytetowe zadania do realizacji w 2014 r. w ramach Rządowego programu na lata 2014-2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”.*
- *Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2015/16 - Rok Otwartej Szkoły.*
- *Wytyczne Mazowieckiego Kuratora Oświaty do realizacji działań profilaktycznych w roku szkolnym 2015/2016.*
- *Priorytety zalecone przez Zespół Wychowawców do realizacji w roku szkolnym 2015/2016.*

1. Systematyczne prowadzenie w środowisku szkoły edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia oraz działalności zapobiegawczej i informacyjnej w zakresie profilaktyki uzależnień wśród dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli.

W szkole systematycznie prowadzona jest edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia. Działania w tym zakresie podejmowane są w ramach realizacji:

- Programu Wychowawczego Szkoły,
- Szkolnego Programu Profilaktyki,
- zajęć edukacyjnych – zgodnie z obowiązującą podstawą programową,
- godzin z wychowawcą,
- zajęć i imprez promujących zdrowy styl,
- konkursów z zakresu edukacji prozdrowotnej i profilaktyki,
- imprez sportowych, rekreacyjnych i profilaktycznych,
- zebrań z rodzicami,

- spotkań indywidualnych i grupowych z pedagogiem i psychologiem szkolnym,
- umieszczaniu na gazetkach ściennych treści o charakterze o prozdrowotnym,
- realizacji treści prozdrowotnych podczas wyjazdów i wycieczek,
- udział nauczycieli w szkoleniach dotyczących edukacji prozdrowotnej,
- współpracy z instytucjami realizującymi edukację prozdrowotną, np. Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną.

2. Działalność informacyjna:

Działalność informacyjna dotyczy upowszechniania wśród dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli wiedzy na temat:

- szkodliwości różnego typu środków lub substancji, których używanie wiąże się zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień,
- form pomocy młodzieży zagrożonej uzależnieniami,
- sposobów rozwiązywania problemów przyczyniających się do powstawania uzależnień,
- skutków prawnych związanych z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Upowszechnienie tej wiedzy następuje poprzez:

- realizowanie na terenie szkoły różnego typu akcji profilaktycznych /warsztaty, konkursy/,
- motywowanie uczniów do udziału w imprezach, akcjach i konkursach o tematyce profilaktycznej,
- opracowywanie gazetek informacyjnych o tematyce profilaktycznej,
- wykorzystanie w bieżącej pracy z uczniami publikacji i filmów o tematyce profilaktycznej,
- rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami na temat zagrożeń wynikających ze stosowania środków psychoaktywnych,
- pedagogizację rodziców,
- udostępnianie materiałów informacyjnych dotyczących zagadnień profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- edukację nauczycieli – organizowanie szkoleń i warsztatów z zakresu profilaktyki uzależnień.

3. Zadania pracowników szkoły w zakresie pomocy uczniom zagrożonym uzależnieniami.

Dyrektor szkoły:

- realizuje zadania wynikające ze Statutu Szkoły,
- monitoruje i jest odpowiedzialny za realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych,
- systematycznie zbiera informacje od wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły o podejmowanych przez nich działaniach wynikających z realizacji strategii,
- podejmuje decyzje zapewniające zachowanie praw uczniów i ich rodziców w czasie realizacji działań interwencyjnych.

Wychowawcy klas i nauczyciele:

- realizują działania profilaktyczne i interwencyjne określone w Szkolnym Programie Wychowawczym, Szkolnym Programie Profilaktyki oraz w planach dla poszczególnych klas,
- systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów (na godzinach wychowawczych, zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań),
- realizują zagadnienia dotyczące zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia,
- uczestniczą w kursach, szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień,
- wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z młodzieżą i ich rodzicami,

- wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy oraz sytuacji życiowej rodzin dysfunkcyjnych,
- wychowawcy klas i nauczyciele współpracują z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, w zakresie realizacji zadań profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej.

Pedagog i psycholog szkolny:

- wspierają i monitoruje działania wychowawcze i opiekuńcze nauczycieli wynikające z Programu Wychowawczego i Programu Profilaktycznego Szkoły, udostępnia materiały edukacyjne i informacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów oraz przyczyny niepowodzeń szkolnych, organizuje dla nich różne formy wsparcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- rozpoznają potrzeby dotyczące działań informacyjnych i edukacyjnych ukierunkowanych na profilaktykę zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży,
- we współpracy z dyrektorem szkoły, wychowawcami, nauczycielami, podejmują działania interwencyjne w przypadku uczniów, u których stwierdzono zachowania ryzykowne,
- współpracują z rodzicami udzielając porad i konsultacji w zakresie działań wychowawczych, informacyjnych i interwencyjnych dotyczących zachowań ryzykownych wśród uczniów,
- współpracują z poradniami specjalistycznymi, organizacjami działającymi na rzecz zdrowia psychicznego,
- współpracują z organami wymiaru sprawiedliwości (Policja, Kuratorzy Sądowi),
- informują o skutkach prawnych wynikających z naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- udzielają informacji o instytucjach wsparcia osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem, zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Pracownicy administracji i obsługi szkoły:

- uczestniczą w szkoleniach prowadzonych przez specjalistów na temat reagowania w sytuacjach kryzysowych mogących mieć miejsce w szkole (podejrzenie, że uczeń znajduje się pod wpływem narkotyków, alkoholu, posiada substancję przypominającą narkotyk, dokonał czynu karalnego, stał się ofiarą przemocy).
- znają i realizują procedury obowiązujące w szkole

4. Procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych występujących na terenie szkoły

SYTUACJA KRYZYSOWA DZIAŁANIE INTERWENCYJNE JAKIE POWINNI PODJAĆ PRACOWNICY SZKOŁY

Wszystkie działania szkoły związane z funkcjonowaniem w sytuacjach kryzysowych związane są z próbą odpowiedzi na pytanie: jak reagować, by być skutecznym, by pomóc dziecku i jego rodzicom, by szkoła realizowała swoje zadania związane z wychowaniem młodego pokolenia w sposób właściwy.

I.W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków podejmuje następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę i dyrektora szkoły.

2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie. Uczeń nie może pozostawać bez opieki – powinna zająć się nim pielęgniarka lub osoba przeszkolona w udzielaniu pierwszej pomocy.
3. Udziela pomocy medycznej, w razie potrzeby wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia.
4. Zawiadamia o fakcie rodziców lub opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
5. Powiadamia Policję, jeżeli rodzice nie zgłaszają się po dziecko w wyznaczonym czasie, a jest ono agresywne, zachowaniem zakłóca porządek lub zagraża życiu lub zdrowiu innych.
6. Powiadamia sąd rodzinny o pogłębiającej się demoralizacji ucznia, jeżeli incydent się powtarza, a deklarowana współpraca rodziców nie przynosi oczekiwanych rezultatów.

II.W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk podejmuje następujące kroki:

1. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa Policję.
2. Zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
3. Zabezpieczenie polega na umieszczeniu substancji w dodatkowym opakowaniu oraz komisyjnym opieczętowaniu. W skład komisji powinien wejść nauczyciel, pedagog i dyrektor. W przypadku, gdy znana jest tożsamość ucznia, do którego należy substancja także jego wychowawca, a sam uczeń powinien być obecny przy tych czynnościach.
4. Wszelkie substancje rozlane lub rozsypane należy odgrodzić i zabezpieczyć.
5. Po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

III.W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Odizolowuje ucznia poprzez umieszczenie go w oddzielnym pomieszczeniu.
2. Powiadamia o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
3. W obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) żąda okazania zawartości kieszeni i plecaka oraz ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją i jej wydania. W celu wprowadzenia atmosfery współpracy, o obecność można poprosić wychowawcę lub nauczyciela, do którego uczeń ma zaufanie.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, należy ją zabezpieczyć i podjąć kroki opisane w poprzednim punkcie.
5. Jeżeli uczeń odmawia współpracy należy wezwać Policję, która dokona przeszukania.
6. Wyznaczona przez dyrektora osoba próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję.
7. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
8. Niezwłocznie powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców lub opiekunów ucznia.

IV.W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, przejawia zachowania wskazujące na demoralizację (w tym także przejawia zachowania charakteryzujące się arogancją, wulgarnością oraz przemocą emocjonalną, np. utrudnia lub uniemożliwia prowadzenie zajęć lekcyjnych) nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły i pedagoga/psychologa szkolnego.
3. Pedagog/psycholog ma obowiązek uwiarygodnić napływające informacje i rozpoznać przyczyny i tło nieprawidłowości np. poprzez analizę dziennika lekcyjnego, zeszytów przedmiotowych, prac klasowych oraz rozmowy z nauczycielami, itp.
4. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców lub prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz – w ich obecności – z uczniem. W przypadku potwierdzenia uzyskanej informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
5. Pożądanym elementem jest spisanie kontraktu, który jasno sprecyzuje warunki do spełnienia przez ucznia, dom rodzinny i szkołę oraz określi zmiany w zachowaniu dziecka, które mają zostać osiągnięte w trakcie oddziaływań pedagogicznych. Niezbędne jest określenie form i częstotliwości kontaktów ucznia z pedagogiem/psychologiem oraz szkoły z rodzicami lub opiekunami ucznia, a także wyznaczenie terminów, które pomogą w prowadzeniu monitoringu postępów.
6. Dodatkowo można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
7. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do stawiennictwa w szkole, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).
8. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

V.W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić Policję i sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, prokuratora lub Policję.

1. Postępowanie wobec sprawcy czynu karalnego/przestępstwa:

- odizolowanie ucznia – sprawcy od rówieśników
- niezwłocznie powiadomienie dyrektora szkoły,
- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia
  - przy składaniu wyjaśnień powinien być obecny wychowawca lub inny nauczyciel, którego uczniowie darzą zaufaniem,
  - z ustaleń sporządza się protokół zawierający datę, godzinę i miejsce zajścia, personalia sprawcy, poszkodowanego oraz świadków, a także dokładny opis zdarzeń
  - nie wolno konfrontować świadków zdarzenia ze sprawcą

- przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- powiadomienie rodziców ucznia,
- niezwłoczne powiadomienie Policji
- zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży)
- zaistniała sytuacja powinna być omówiona podczas np. godziny wychowawczej, co pozwoli na ukierunkowaną dyskusję oraz wyeliminuje niepożądane interpretacje, czy wręcz plotki

2. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

Nauczyciel, który uzyskał informację o zaistnieniu czynu karalnego, stwierdził obrażenia na ciele ucznia lub był obecny na miejscu zdarzenia zobowiązany jest do:

- udzielenia pierwszej pomocy (pomocy przedmedycznej), a w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń także do zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza,
- odizolowania ofiary od sprawcy poprzez umieszczenie w odrębnym pomieszczeniu,
- niezwłocznego powiadomienia dyrektora szkoły,
- powiadomienia rodziców ucznia o zajściu, aktualnym stanie fizycznym i psychicznym dziecka. W każdym przypadku rodzic powinien odebrać dziecko ze szkoły,
- powiadomienia Policji, w przypadku, kiedy niezbędne jest profesjonalne zabezpieczenie śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia,
- zapewnienia uczniowi – ofierze przemocy specjalistycznej pomocy psychologicznej – pedagogicznej gwarantującej wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego.

5. Współpraca z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych.

Włączenie rodziców w działania wychowawcze i zapobiegawcze, propagowanie zdrowego stylu życia oraz wspólne rozwiązywanie problemów sprzyja zarówno prawidłowemu rozwojowi dziecka, jak i przeciwdziałaniu uzależnieniom i innym patologiom. W naszej placówce ogromną rolę przywiązuje się do nawiązywania i utrzymywania pozytywnych relacji z rodzicami.

Współpraca z rodzicami w omawianym zakresie realizowana jest poprzez:

- informowanie rodziców o bieżącym zachowaniu uczniów, w razie potrzeby sygnalizowanie sytuacji problemowych wynikających z podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,
- organizację zebrań (tzw. wywiadówek, dni otwartych szkoły),
- konsultacje indywidualne z nauczycielem, wychowawcą,
- edukację rodziców, spotkania indywidualne i grupowe z rodzicami prowadzone przez specjalistów,
- bieżąca współpraca – kontakt telefoniczny,
- korespondencja,
- wspieranie rodziców w sytuacjach trudnych wychowawczo,
- pomoc w podejmowaniu działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom,
- wykorzystywanie elektronicznego dziennika lekcyjnego.

Współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów przyjmuje następujące formy:

- wymiany informacji dotyczących podstaw uczniów w odniesieniu do uzależnień,
- wspólne rozwiązywanie indywidualnych problemów, proponowanie rozwiązań, poradnictwo,
- przekazywanie rodzicom informacji dotyczących skutków prawnych związanych z naruszeniem prawa przez nieletnich i pełnoletnich uczniów szkoły,
- uświadamianie rodzicom potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, zagrożeń związanych z uzależnieniami, dostępnych form pomocy specjalistycznej,
- udostępnianie rodzicom informatorów, poradników i materiałów edukacyjnych,
- zachęcanie rodziców do utrzymywania stałego kontaktu ze szkołą (wychowawcą, pedagogiem i psychologiem),
- angażowanie rodziców do współpracy z nauczycielami w zakresie organizowania imprez szkolnych, wycieczek, dyskotek, itp.

6. Aktywny udział dzieci i młodzieży w zajęciach profilaktycznych i w zajęciach umożliwiających, alternatywne wobec zachowań ryzykownych, zaspokajanie potrzeb psychicznych i społecznych

- Prowadzenie zajęć profilaktycznych przez nauczycieli, pedagoga, psychologa szkolnego.
- Zachęcanie i motywowanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, happeningach.
- Udział uczniów w programach profilaktycznych, spektaklach profilaktycznych.
- Współpraca z instytucjami współpracującymi ze szkołą w ramach działań wychowawczych, profilaktycznych i interwencyjnych.

7. Dostosowanie treści i form zajęć profilaktycznych do zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz stopnia zagrożenia

Treści i formy zajęć profilaktycznych są dostosowane do indywidualnych potrzeb uczniów. Działania profilaktyczne są co roku planowane w oparciu o badania diagnostyczne i po zasięgnięciu opinii wszystkich członków społeczności szkolnej.

Szkoła współpracuje z:

- Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Wołominie w zakresie:
  - diagnozy psychologiczno – pedagogicznej,
  - pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów i ich rodziców
- Organizuje spotkania profilaktyczne z przedstawicielami Policji
- Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w zakresie organizacji edukacji zdrowotnej i profilaktycznej na terenie szkoły (programy profilaktyczne, ulotki, plakaty).
- Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie realizacji programów i spektakli profilaktycznych, finansowania działalności profilaktycznej.
- Sądem Rodzinnym, Kuratorami w celu rozpoznawania sytuacji rodziny oraz udzielania pomocy uczniom i ich rodzinom.

Wybór realizowanych w ramach działań profilaktycznych treści oraz stosowanych form pracy dostosowany jest do wieku i indywidualnych możliwości psychofizycznych i percepcyjnych uczniów. Podejmowane działania uwzględniają potrzeby danej grupy związane ze stopniem zagrożenia uzależnieniem oraz prezentowanymi aktualnie zachowaniami ryzykownymi. W doborze treści pod uwagę brane są następujące zagrożenia:

- wynikające z wagarowania,
- związane z uzależnieniami,
- wynikające z uczestnictwa w ruchu drogowym (w drodze do i ze szkoły),
- związane ze zjawiskiem przemocy i agresji (w szkole i poza nią),
- związane z higieną stylu życia (czas spędzany przed telewizorem, komputerem),
- związane z niebezpieczeństwami występujące w Internecie w tym cyberprzemocy.

Oceny sytuacji w tym zakresie dokonuje wychowawca klasy uwzględniając ją w planie pracy wychowawczej i zapobiegawczej w danym roku szkolnym. Planując pracę wychowawczą bierze również pod uwagę informacje uzyskane od innych nauczycieli, wychowawców oraz pedagoga i psychologa.

8. Edukacja rówieśnicza

Formami działania w tym zakresie są:

- działalność szkolnego wolontariatu i propagowanie akcji charytatywnych,
- akcje i informacje na gazetce Samorządu Szkolnego,
- przygotowywanie gazetek ściennych o tematyce profilaktycznej w klasach,
- pomoc koleżeńska,
- zabawy i wyjazdy integracyjne,
- udział w zajęciach pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania, jak i uczących aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu.

9. Sposoby współdziałania pracowników szkoły ze Służbą Zdrowia i Policją w sytuacjach wymagających interwencji

Współpraca z Policją:

- informowanie Policji o zdarzeniach występujących na terenie szkoły, noszących znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia uczniów oraz o przejawach demoralizacji,
- współpraca w rozwiązywaniu trudnych sytuacji występujących w szkole i poza szkołą
- organizowanie spotkań z zakresu profilaktyki dla uczniów z udziałem funkcjonariuszy Policji,
- współpraca szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją a w szczególności narkomanią, alkoholizmem i prostytutką.
- spotkania pedagoga, psychologa szkolnego, dyrektora z policjantami z sekcji do spraw nieletnich,
- spotkania Rady Pedagogicznej z zaproszonymi specjalistami, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym

Współpraca ze Służbą Zdrowia:

Szkoła współpracuje z Ośrodkiem Zdrowia. W sytuacjach tego wymagających szkoła informuje lub wzywa pogotowie ratunkowe.

10. Współpraca z różnymi instytucjami, w szczególności organizacjami pozarządowymi, wspierającymi działalność szkół i placówek w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży

Poza współpracą z Komendą Powiatową Policji szkoła korzysta w realizacji swoich działań ze wsparcia m.in.:

- Sądu Rejonowego (kuratorzy zawodowi i kuratorzy społeczni),
- Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołominie ,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrówce,
- Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrówce,
- Komendą Policji w Radzyminie i Wołominie,
- Powiatową Stacją Sanitaro – Epidemiologiczną w Wołominie,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie,
- Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce i Wołominie.
- Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Stowarzyszenia MONAR,
- Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii
- Towarzystwa Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom.

11. Wspieranie uczniów zagrożonych uzależnieniem i demoralizacją, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, w tym aktywności pozaszkolnej, zaspokajających ich potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijających zainteresowania i umiejętności psychospołeczne

- W ramach opieki psychologiczno – pedagogicznej uczniowie mogą korzystać z pomocy nauczycieli, wychowawcy, pedagoga i psychologa szkolnego w rozwiązywaniu osobistych i rodzinnych problemów.

Organizacja pracy szkoły zapewnia uczniom możliwość zaspokajania podstawowych potrzeb psychicznych, społecznych a przede wszystkim rozwój umiejętności i zainteresowań. Wobec tych osób, u których ze względów środowiskowych i psychicznych występuje wysokie prawdopodobieństwo powstania zależności od środków uzależniających oraz wobec uczniów, o których wiemy, że incydentalnie używają środków psychoaktywnych, jak również uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym realizowane są następujące zadania z zakresu profilaktyki:

- diagnoza psychologiczna i pedagogiczna problemu, sytuacji rodzinnej i szkolnej ucznia oraz jej monitorowanie,
- indywidualne rozmowy z uczniem, opieka specjalistów szkolnych, realizacja zadań wynikających z pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- umożliwienie uczniom wszechstronnego rozwoju podczas zajęć lekcyjnych oraz godziny z wychowawcą, których tematyka dostosowana jest do aktualnych potrzeb uczniów,
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych zapewniających uczniom możliwość rozwoju zainteresowań i aktywnego spędzania wolnego czasu, w tym związanych z realizacją pomocy psychologiczno – pedagogicznej, również akcje profilaktyczne, konkursy, koła zainteresowań czy zajęcia sportowe,
- spotkania i zajęcia o charakterze profilaktycznym i opiekuńczo - wychowawczym, budowanie poczucia własnej wartości poprzez wsparcie indywidualne uczniów i rozwijanie umiejętności psychospołecznych,
- organizacja zajęć warsztatowych prowadzonych przez specjalistów szkolnych,

- osobiste wsparcie mające na celu motywowanie do podejmowania form aktywności alternatywnych do wszelkiego rodzaju zachowań związanych z uzależnieniami i demoralizacją,
- współpraca z rodzicami (opiekunami) w zakresie wymiany informacji, podejmowanie działań wychowawczych oraz udzielania wsparcia rodzicom, poradnictwo wychowawcze,
- przekazywanie informacji o dostępnych formach pomocy specjalistycznej,
- nawiązywanie współpracy z instytucjami i organizacjami wspierającymi szkołę i rodzinę w realizacji działań profilaktyczno-wychowawczych,
- udzielanie uczniom wsparcia materialnego,
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rówieśniczych, wdrażanie do budowania pozytywnych relacji społecznych,
- organizowanie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

12. Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz sposobu podejmowania wczesnej interwencji w sytuacjach zagrożenia uzależnieniami

Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli uwzględnia tematykę profilaktyki uzależnień i odbywa się zgodnie z aktualnymi potrzebami szkoły.

Zasadniczym celem podejmowanych działań szkoleniowych jest przygotowanie nauczycieli do realizacji zadań wynikających ze Szkolnego Programu Profilaktyki oraz Szkolnego Programu Wychowawczego.

13. Dokonywanie systematycznej oceny podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych

Członkowie Rady Pedagogicznej systematycznie dokonują oceny efektów podejmowanych działań interwencyjnych, wychowawczych i zapobiegawczych dokonując:

- ewaluacji skuteczności realizacji Programu Wychowawczego i Programu Profilaktycznego Szkoły,
- rocznych sprawozdań wychowawców poszczególnych klas z realizacji planów pracy wychowawczej,
- analizy sytuacji wychowawczej oraz występujących problemów i zagrożeń zawartej w sprawozdaniach sporządzonych przez pedagoga i psychologa szkolnego,
- w zespołach wychowawczych składających się z wychowawców i nauczycieli uczących w poszczególnych oddziałach analizy bieżącej sytuacji wychowawczej oraz występujących problemów i zagrożeń z wnioskami do dalszej pracy,
- zespołowej ewaluacji działań podejmowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- określenia kierunków dalszej pracy profilaktycznej oraz wskazując zagadnienia i zjawiska wymagające szczególnej uwagi,
- oceny skuteczności współpracy nauczycieli i wychowawców mającej na celu rozwiązywanie bieżących problemów związanych z nieprawidłowym zachowaniem uczniów,
- analizy postaw poszczególnych uczniów przy wystawianiu ocen zachowania.

W załączniku: Działania wychowawcze i profilaktyczne w roku szkolnym 2015/2016

Działania wychowawczo – profilaktyczne w roku szkolnym 2015/2016

Systematyczne prowadzenie w środowisku szkolnym edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

I. Działania skierowane do uczniów:

- Realizacja programu „Spójrz inaczej”.
- Realizacja programu „Nie pal przy mnie proszę”.
- Realizacja programu „Znajdź właściwe rozwiązanie”.
- Udział w programie „Szlanka mleka”.
- Udział w programie „Owoce i warzywa w szkole”.
- Udział w warsztatach realizowanych przez Centrum Psychoprofilaktyki Atelier pt. „Dopalacze – śmiertelnie groźne substancje”.
- Udział w warsztatach realizowanych przez Krakowskie Centrum Profilaktyki nt. „Cyberprzemoc to boli”.
- Udział w zajęciach „Zdrowy styl życia”.
- Udział w programie „Sieciaki”.
- Udział w warsztatach „Przemoc – rodzaje, przyczyny, gdzie szukać pomocy” realizowane przez psychologa szkolnego.
- Udział w akcjach promujących zdrowy styl życia: m.in.:
  - Dzień pomysłów na zdrowy styl życia – załącznik nr 1.
  - Dzień sportu
- Stworzenie możliwości do rozwoju pasji i zainteresowań:
  - organizowanie wycieczek edukacyjnych,
  - organizowanie zajęć – kół zainteresowań, zawodów sportowych,
  - organizowanie konkursów:
    - „Stop cyberprzemocy”, „Dopalacze – śmiertelnie groźne substancje”, „Zdrowe odżywianie – klucz do sukcesów”
  - udział w konkursach poza szkołą,
  - udzielanie wsparcia w różnych typach sytuacji trudnych przez pedagoga i psychologa szkolnego lub organizowanie pomocy specjalistycznej poza szkołą.

II. Działania skierowane do rodziców:

- Indywidualne konsultacje oraz porady u psychologa i pedagoga szkolnego.
- Organizacja pomocy specjalistycznej poza szkołą.
- Zorganizowanie warsztatów wspomagających w ramach cyklu „Blżej siebie – dalej od narkotyków”:
  - „Dopalacze i narkotyki – śmiertelnie groźne substancje”,
  - „Cyberprzemoc – przyczyny i skutki”,
  - „Zdrowe odżywianie – znaczenie dla harmonijnego rozwoju”.

III. Działania skierowane do nauczycieli i wychowawców:

- konsultacje i wspomaganie ze strony pedagoga i psychologa,
- konsultacje z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołominie,
- udział w szkoleniu: „Dopalacze i narkotyki – śmiertelne substancje”
- udział w szkoleniu: „Jak przeciwdziałać przemocowym zachowaniom uczniów?”
- udział w szkoleniu: „Zdrowe odżywianie – znaczenie dla harmonijnego rozwoju”.